

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 37.611/2/V

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 6 août 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté ministériel "fixant les conditions pour l'obtention d'informations de la banque de données concernant les déplacements entre le domicile et le lieu de travail", a donné le 12 août 2004 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996 et modifié par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation, telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis, est la suivante :

"Het verzoek om spoedbehandeling wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat zowel de wijze waarop de gegevens zullen worden opgevraagd, als de voorwaarden voor het bekomen van inlichtingen vanwege de databank, ten laatste op 1 september 2004 definitief moeten vastliggen om toe te laten de databank van dit complexe e-government project tijdig operationeel te krijgen."

*

* *

Le Conseil d'État, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

Le projet ainsi examiné appelle les observations ci-après.

Préambule

1. Parmi les articles de la loi-programme du 8 avril 2003, il y a lieu de viser plus précisément l'article 163 de ladite loi (et non les "articles 161 jusque 170").

2. L'intitulé de la loi-programme du 8 avril 2003 et de l'arrêté royal du 16 mai 2003 visés au préambule, sera par ailleurs reproduit de manière correcte.

.../...

Articles 1er et 2

S'il appartient bien au ministre qui a la Mobilité et les Transports dans ses attributions, de désigner ses délégués qui auront à "juger", sur base de la motivation d'une demande d'accès à la banque de données, si cette demande est conforme à l'objectif de la gestion de la mobilité, comme le fait l'article 1er du projet, conformément à l'article 3, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 16 mai 2003 d'exécution du chapitre XI de la loi-programme du 8 avril 2003 relatif à la collecte de données concernant les déplacements des travailleurs entre leur domicile et leur lieu de travail, en revanche, le ministre n'a pas le pouvoir, sur la base dudit article, de réputer conformes à cet objectif une série de demandes définies abstraitement, comme prétend le faire l'article 2 du projet : l'appréciation de la conformité à l'objectif doit se faire in concreto et le gestionnaire de la banque de données ne saurait l'abandonner aux lumières des demandeurs d'accès ⁽¹⁾.

L'article 2 sera donc omis.

⁽¹⁾ Selon les informations fournies au Conseil d'État, les auteurs du projet sont partis de l'hypothèse que les demandes d'accès seraient légitimes et nécessairement conformes à la finalité de la banque de données. C'est précisément l'exactitude de ce présupposé que les délégués du ministre doivent vérifier au cas par cas, le ministre ayant à répondre du respect du principe de finalité de la collecte des données.

La chambre était composée de

Messieurs	J. MESSINNE,	président de chambre,
	P. HANSE,	conseillers d'État,
	P. VANDERNOOT,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

C. GIGOT

J. MESSINNE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 37.611/2/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 6 augustus 2004 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "houdende vaststelling van de voorwaarden tot het bekomen van inlichtingen vanwege de databank inzake woon - werkverkeer", heeft op 12 augustus 2004 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en gewijzigd bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus :

"Het verzoek om spoedbehandeling wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat zowel de wijze waarop de gegevens zullen worden opgevraagd, als de voorwaarden voor het bekomen van inlichtingen vanwege de databank, ten laatste op 1 september 2004 definitief moeten vastliggen om toe te laten de databank van dit complexe e-government project tijdig operationeel te krijgen."

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de Raad van State, afdeling Wetgeving, zich tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Het aldus onderzochte ontwerp geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Aanhef

1. Wat de artikelen van de programmawet van 8 april 2003 betreft, moet duidelijkheidshalve worden verwezen naar artikel 163 van die wet (en niet naar de "artikelen 161 tot 170").

2. Bovendien behoort het opschrift van de programmawet van 8 april 2003 en dat van het koninklijk besluit van 16 mei 2003, die in de aanhef opgegeven worden, correct te worden weergegeven.

.../...

Artikelen 1 en 2

Ofschoon het voorzeker een aangelegenheid is van de minister bevoegd voor Mobiliteit en Vervoer om zijn afgevaardigden aan te wijzen die te "oordelen" zullen hebben, op basis van de motivering van een aanvraag om toegang tot de databank, of die aanvraag strookt met de doelstelling van beheer van de mobiliteit, zoals in artikel 1 van het ontwerp gedaan wordt overeenkomstig artikel 3, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 houdende de uitvoering van hoofdstuk XI van de programmawet van 8 april 2003 betreffende de verzameling van gegevens over de woon-werkverplaatsingen van werknemers, is de minister daarentegen op de grondslag van dat artikel niet gemachtigd om een reeks abstract gedefinieerde aanvragen conform die doelstelling te achten, zoals men in artikel 2 van het ontwerp voornemens is te doen : of de aanvraag in overeenstemming is met de doelstelling dient in concreto te worden beoordeeld en de beheerder van de databank mag niet louter afgaan op de beweringen van degenen die toegang tot de databank aanvragen ⁽¹⁾.

Artikel 2 moet dus vervallen.

⁽¹⁾ Volgens informatie verschaft aan de Raad van State zijn de stellers van het ontwerp uitgegaan van de veronderstelling dat de aanvragen om toegang tot de databank gewettigd en noodzakelijkerwijs in overeenstemming met het oogmerk van de databank zouden zijn. Of die veronderstelling klopt is net wat de afgevaardigden van de minister geval voor geval behoren na te gaan, daar de minister moet instaan voor de naleving van het finaliteitsbeginsel gemoeid met het vergaren van gegevens.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. MESSINNE,	kamervoorzitter,
	P. HANSE,	staatsraden,
	P. VANDERNOOT,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier .

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. REGNIER, eerste auditeur-afdelingschoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van Mevr. S. GEHLEN, staatsraad.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

C. GIGOT

J. MESSINNE